

Téereb Danyeel — Benn Buy Téeméer ak Ñent-fukk ak Benn

Feeñal Solo Yëngu Yoonu Saraxalekatub Buru Room ak Ñetteelu-Nettali Jiituwaaykat Bi Juróom-Ñaareel

Jeff Pippenger
2024-03-17

Nu ngi xool bu baax ci jëfandikukat yu wax ci jaar-jaaru bindu yëgle, fa ba paapas bi dellu ci nguug suuf si ni juróom-ñetteel bopp, maanaam ci juróom-ñaari bopp yi. Noonu lañu koy def ngir xam ak mat seeni jëfandikukat yu wax ci jaar-jaaru bindu yëgle ci jamono ji juróom-ñetteel president bi, maanaam ci juróom-ñaari president yi, matale sosinu nataalu rab wu paapas bi. Danu tãmbali sunuy seetlu ci dëgg yooyu ak Tundu Karmel ak juddug Erodd. Ñaari misaal yu sell yooyu dañuy tegtal yoonu Dibéer bi di ñëw gaaw ci Etaazini, mi itam ñu tegtal ci saar 41 bu Daniel, sapit 11.

Moom dina dugg ci réew mi tedd te mągg, te réew yu bare dinañu daanu; waaye ñii dinañu récc ci loxoom, mooy Edom, ak Moab, ak kilifay doomi Ammon. Daniel 11:41.

Buur bëgg-bëgg bu bëj-gànnaw bu waxtaana bi dugg ci réew mi tedd ngëlaw. Ci jaar-jaar bu Israayil bu yàgg ya, réew mi tedd ngëlaw mooyoon suufu Yuda, te dañu ko melal woon ni suuf su doon daw meññ ak lem; te loolu, ak yeneen sabab, moo taxoon mu tedd ngëlaw. Mu tedd ngëlaw ndaxte Almasi bi tann na dëkkam gu mag Yerusalem, muy bérab bu këramu Yàlla, ak dëkk ba mu tann ngir samp fa turam.

Li dale bi ma génne sama xeet ci suuf Egypt ba tey, tannuma benn dëkk ci biir giiru bànni Israayil yépp ngir tabax fa kër gu sama tur di nekk; te itam tannuma kenn nit ngir mu nekk kilifa ci sama xeet Israayil. Waaye maa ngi tann Yerusalem, ngir sama tur nekk fa; te maa ngi tann Daawuda ngir mu nekk ci kaw sama xeet Israayil. 2 Chronicles 6:5, 6.

Réewu Yuda gu amoon na ci suufu ngir Israayil bu yàgg ya ci lu dëgg-dëgg, te Etazini mooy Réewu Yuda ci xel, suuf su tedd ngir Israayil bu bees bi ci xel.

“Bu suuf bi Boroom bi jox ngir mu nekk fa ñu daw, ngir askanam man a jaamu ko ni seen xel ak seen yéene di leen sant, suuf ba mujj nañu ci at yu bare aarug Kàttan gu Yàgg, suuf ba Yàlla xéewal ci def ko dencukaayu diine ju set te sellu ji Kirist,—bu boobaa suuf boobu, jaarale ko ci ay sàmmkatam yoon, weddi jamono yi ak njàngali yi Protestantiis, te may ndimbal mąggalug réer gu Room gu bàyyikoo, ci di xëcc ak yoonu Yàlla,—foofa la liggéey gu mujj gi nit ku bàkkaar gi di feeñ.” Signs of the Times, June 12, 1893.

Gannaaw buur bu bëgg a diisoo ak buur bi dëkk ci bëtug bëj-gànnaw daan na buur bi dëkk ci bëj-saalum (Mbootaay Sowiyet yi woon bu njëkk), ci aaya ñent-fukk, ci atum 1989, mu topp ci nott suuf su tedd si (Etazini). Ci aaya ñent-fukk ak benn, baat bi nekk “réew yi” mooy luñu yokk rekk, te neexul ba mat, ndaxte ci yoonu Dibeer, “ñu bare ñi” ñuy daan mooy benn xeet bu nit ñi

doon xam wuute gi nekk diggante Noflaay bu juróom-ñaareelu fan ba ak bésu jant bi, bala yoonu Dibeer aksi.

“Soppi day Sabbaat bi mooy mandarga walla rëkku sañ-sañu kërce Rom. Ñi xam ne ndigaluñeenteel bi ñeenteel dafay laaj, te tann sàmm Sabbaat bu dëggul bi ci bérab Sabbaat bu dëgg bi, ñoom nag, ci loolu, dañuy jox ndam ak màggal kàttan ga gii rekk moo ko santaane. Mandargabu rab bi mooy Sabbaatu paap bi, bi àddina nangoo te def ko ci bérabu bés bu Yàlla sàkkaloon.”

“Waaye waxtu wi ñuy jox màndargu rab wi, ni ko wax yoonent yi tëral, agsiagul. Waxtu nattu wi itam agsiagul. Am na Kiristaan yu dëgg ci bépp kèrgëm, ba noppi ci mbootaayu Room-Katolik bi. Kenn duñu ko daan dëj ba kera yoon waxtu bi mu jot leer gi te gis warug ndigël ñeenteel bi. Waaye bu ndigël bi génnee, di gaawal Noflaay bu fenn bi, te wowu bu rëy bu malaaka bu ñetteel bi di artu nit ñi ci saamu rab wi ak nataalam, suuf si diggante lu dul dëgg ak lu dëgg dina leer lool. Kon nag ñi sax ci moytu yoon, ñooñu dinañu jot màndargu rab wi ci seen jë ci kanam walla ci seen loxo.

“Ak tànk yu gaaw, nuy jëgsi ci jamono jooju. Bu yoon yi diis yi néewal Protestan boolee ak kàttanu àddina ngir dëgërël diine ju dul dëgg, te ngir di ko weddi la seen maam ak baay daan muñ fitna yu gëna metti, kon Sabat bu pap bi dees na ko sàmm ci kàttanu bu booloo bu kër Yàlla ak nguur. Dina am réerug réew ba, te loolu du jeex ludul ci yàqu réew ba.” Bible Training School, February 2, 1913.

Kurél “ñu bare” ñi dees leen daane ci yoonu Dibeer bu léegi di ñëw, mooy ñiy war a jàpp ci seen kaw leeru Sabat bi, moom di leer gi Yàlla jox ngir waxtu woowu, te mooy benn xàjjaat bu mag, ak benn jafe-jafe bu metti ci jaar-jaaru mbooloom gëmkat yi ak xeeti àddina si itam. Kurél googu mooy kanamu Adventisme bu Laodise, bi agsi ci mujju yoonam ci wërante gi ci màndiñug xeebarul dëgg. Foofa lañu leen di tufli génne ci gëmminu Boroom bi ba fàww. Adventisme bu Laodise mooy ña ñu woo woon ca leeru malaaka bu ñetteel ba, muy ci Kadesh bu njëkk bi ci jaar-jaaru atum 1844 ba 1863, walla ci ñaareelu Kadesh bi ci jaar-jaaru 2001 ba ci yoonu Dibeer bi.

Noonu ko ne ko: Xarit, naka nga dugg fi ci biir te amoo mbubb mu céy? Mu ne cell. Noonu buur bi ne ay surga ya: Lënko yeew loxo ak tànk, yóbbu ko, sànni ko ci lëndëm gu biti; fa dees na fa jooy te yéex ba ñey. Ndax ñu bari lañu woo, waaye ñu néew a tànn. Macë 22:12–14.

Baatu ñetteelu malaaka bi, muy ci atum 1844, mbaa ci 2001, dafa doon woo ci céet gi. “Ñu bare yi” ñuy daan ci yoonu Dibeer bi, mooy “ñu bare yi” ñoo bañee yére céet bi di njubtey Kirist, te ci loolu, ñu daldi bokk ci mbooloom séy gi ci fukki buur yi ak jigéen ju ñaaw ju Room. Ndax séy boobu, nit mën na denc ay yéreem, ndaxte li rekk ñu soxla ngir dindi seeni torox mooy ñu woote leen ak turu njabootu jigéen ju ñaaw ji nguur ci kaw fukki buur yi.

Te bés boobu fan, juróom-ñaar jigéen dinañu jàpp benn góor ne ko: Nun dinañu lekk sunu mburu te sol sunu yére bopp nun; waaye na ñu woow nu ci sa tur rekk, ngir dindi sunu gacce. Esaay 4:1.

Ñoom ñakk nañ ci jëfandikoo lekk bu njëkk bi, ndaxte dañoo tànn lekk seen mburu bopp, te du Mburu asamaan. Ñoom ñakk nañ ci natug ñaareel bi, fa ñu waroon màggal Yàlla ci feeñal ay

jikkoom, waaye dañoo tànn sol seen yéré yu seen bopp. Ñoom ñakk nañ it ci natug ñetteel bi buy wone dëgg, ndaxte dañoo feeñal turu mala ga (jikkoom), ndaxte dañoo tànn bañ turu Kirist (jikkoom). Li tax Nimrod tabax dëkk (réew), ak kër gu kawé gii (mboolooy diine), ci njëkk a waxee Babilon, mooy ngir mu man a def boppam tur.

Noonu ñu wax naan: «Kaayleen, nu tabax sunu bopp dëkk ak kër gu kawé, ba mu njëkkee asamaan; te nu defal sunu bopp tur, ngir bañ a tasaaroo ci kow suuf si bépp.» Njálbéen ga 11:4.

Tur mooy mandarga, te bopp jikko ju yëglekat bu juróom-ñaareel rab bi, miy bopp ci juróom-ñaari yi, mooy dund gu ñaar-wàll gi ci booloo Kàngë (taax) ak Réew (dëkk). Ci jafe-jafe yu mujj ya nit ñi dinañu seddoo ñaari xeet.

“Am na ci man na ñaar rekk. Wàll wu nekk am na luy ràññee bu leer, muy moom màndarga Yàlla ju dund ji, walla màndargay rab wi mbaa ay nataalam. Góor ak jigéen bu nekk ci askanu Aadam tànn na moom Kirist mbaa Barabbas ngir mu doon seen kilifa. Te ñépp ñi teg seen bopp ci wetu ñi bañ a déggal, dañuy taxaw ci suufal bu ñuul bu Seytaane, te dañu leen jiiñ ci ne dañuy bañ Kirist te di ko toroxal. Dañu leen jiiñ itam ci ne dañuy daan xam-xam rey Boroom dund ak ndam.” Review and Herald, 30 Samwiye 1900.

Benn xeet dina teewal nataalu rab wu bon wi, te benn xeet bi ci des dina teewal nataalu Almasi bi. Benn dina sol yéré céetug séy bu Almasi bi, te benn xeet bi ci des dina sol “seen bopp yéré.” Benn xeet dina lekk dund bu asamaan bi, te benn bi ci des dina lekk “seen bopp mburu.” Xeet bi di lekk seen bopp mburu, te di wéy ci seen bopp yéré, mooy teewal “ñu bare” ñi ñu woo woon ak baatu malaaka bu ñetteel bi, te ñoom lañu di “ñu bare” ñi ñu daan ci yoonub Dibéer bu agsi léegi. Seen jéem a jotat xalis seen xalis réer bi, bu seen jikko yi feeñee ci jamono jafe-jafe yoonub Dibéer bi, mooy yaakaar gu dul dëgg ne su ñu manee nangu turu jigéen ju njaalooju Room, def noonu dina dindi seen “toroxte.”

Ci jamono jooja, ñi ñu tànn rekk dañuy yékkati ni saxalub junni ak ñeent fukk ak ñeent junni, te noonu itam amna beneen mbooloo ci saar fukk ak benn ba, ñoom ñi mujj “rëcc” ci loxob buur bu bëgg a doon dëggul bu bëj-gànnar. Kàddu Ebrë bu ñu tekki ne “rëcc,” ci saar fukk ak benn ba, mooy rëcc mel ni lu rëy ci diiw, te tekki gi di joxe xalaatub ne, boo yor saabu ci ndox, ndax slipperinessu saabu bi, dafay rëcc ci sa loxo. Mbiri gi gën a mag ci tekki kàddu googu, bu ñu koy jëfandikoo ci làkku Ebrë, mooy ne lu mu nekk lu rëcc, lu ko jiitu woon bala mu rëcc, dafa nekkoon ci suufu ngëneelu li mu rëcce ci moom.

Ci saar ñeent-fukk ak benn, boole bu ñetti wàll gi ci njaay, rab wi ak yonent bu dëggul bi, mat na.

“Protestan yi nekk ci États-Unis dinañu jiitu ci jëfandikoo seen loxo yi, jaar ci kaw xur wi ngir jàpp loxoy Espiritisma; dinañu romb béen xottu ba ngir lakkante ak kàttanu Room; te ci suufu dooley boole bu ñetti wàll yii, réew mii dina topp tànk Room ci daan sañ-sañi xel mu sell.”
The Great Controversy, 588.

Bi États-Unis bopp nax ak Naasiyon Yu Doon bi, ak papaas bi ci yoonu dimaas bu dib, am na ab mboolem nit ñi ñu jëkk a nekkoon ci loxo papaas bi, te ñooñu di ba noppi “rëcc” ci loxo buur bu bëgg a woon di buurub bëj-gànnar bu fen. Nit ñooñu nekkoon nañu woon ca njäppug kàttanu

papaas bi. Nit ñooñu, ci reeru ndéweelu Erodd, Yaxya mi daan sóob ndox mooy seen nattu, moom mi nekkoon booba ca jaamug kaso yi Room tabax, di xaar dee mbaa mucc. Xeeetu nit ñi di rêcc ci jaamug papaas bi bu yoonu dimaas bu dib agsee, ñetti xeet a leen di firndeel, te noonu ñuy misaal benn dayo ju ñetti wàll ju Babilon bu bees gi.

Ca jamono jooju, ñaareelu baat bi nekk ci Revelasion saar fukk ak juróom-ñett baat na nit ñooñu, ngir ñu daw génne Babilon, ngir bañ a bokk ci ay àtteem yi di tàmbali ci booba. Ñaareelu baat boobu, baatu Almasi la, waaye muy teewal baatu téeméer ak ñeent-fukk ak ñeent-ñaari junni ñi di yéglee xibaaru malaaka bu ñetteel bi ak baat bu kawé. Bu ñi rêcc ci loxo bi (tektal bu jëm ci dégg-déggal), dañuy rêcc ci loxoy buur bu déggul bi cosaano ak bëj-gànnar, te gannaaw loolu dañuy gis loxoy buur bi dégg bi cosaano ak bëj-gànnar.

Ci tundu Karmel, ñu rey nit ñi yonent Baal yi, te ndax Yàlla ju dul dégg ju góor lañuy tegtale, dañuy tegtale Réew mi, te yonent Ashtarot yi dañuy tegtale Kàngiiis gi. Eliya rey na yonent Baal yi, noonu di won mujjug juróom-benni buur bu juróom-benn bi, doonte diine Protestántis bu apostat bi, ni ko Salome tegtalee, mungi woon ba tey di tegtaliku. Salome, Protestántis bu apostat, ni Salome, di nax Herod, te fukki buur yi déggoo dugg ci benn booloo Kàngiiis ak Réew ak boppu juróom-ñetteel bi, bi bokkoon ci juróom-ñaar ña. Salome mooy ki Herod, mi bokk ci bëgg-bëgg bu ñaaw ak njaaxle, di nam ci xolam.

Waaye maa ngi leen di wax ne, ku xool jigéen ngir bëgg ko ci dégg-dégg, dafa def baaxad ak moom ba noppi ci xolam. Matye 5:28.

Bëgg-bëgg Herod bu aju bakkanam ci xolam, boole na seen yaram ci biiram xolam, te moo tax mu nekk benn ak Salome.

Noonu góor dina bàyyi baayam ak ndeyam, ta booleek jabaram; ñoom ñaar di benn yaram. Génèse 2:24.

Ca xewu juddu Erood, Erood ak Salome booleen benn, te Erood mi doon misaal ci Akab, mooy bopp fukki buur yi ci nguur gu bëj-gànnar. Ca yoonu Dimas bu gaaw a ñëw, juróomeelu nguur gi ci suuf bi jëm ci rab wu suuf bi dafa jeex bu baax yi, yi doon benn baax te di firnde boole baax yi ci Kàggu ak Réew mi (nataalu rab wi), Eliya rey ko. Noonu Salome nax Erood, nekk benn ak moom, te gëmloo ko mu jox ndewëram genn-wàll gu ñaari cëram ci nguuram (Réew mi àddina bépp) ndeyam (Kàggu gi àddina bépp). Noonu Salome moom na Akab ak fukki xeetam, ndaxte fukki buur yépp déggoo nañu ak seen bopp.

Te ñaar fukk yoo gis, ñoom aay buur lañu, yu jotagul nguur ba tey; waaye dinañu jot sañ-sañ ni ay buur, benn waxtu ak rab wa. Ñoom am nañu benn xel, te dinañu jox rab wa seen doole ak seen kàttan. Peeñu Yowaana 17:12, 13.

Rab wi ñuy jox seen kàttan ak seen doole mooy rab ba jigéen ju bon ja war. Rab bi dafay tektal melokaanu nataal bi, mooy booleb Kërceen ak Réew, ak jigéen ji (Kërceen) di yor kilifteef ci diggante boobu; ndaxte lëkkoolu Làtāñ la, fa turu njaboot gi di turu jabar ji, te fa jigéen ji di yilif góor gi, ci bépp fippu ci diggante sëy ju dégg ji.

Mu waxoon jigéen ji ne ko: “Dinaa yokk lool sa metit ak sa ëmb; ci metit nga di jur doom yi; sa bëgg-bëgg dina jëm ci sa jëkkër, te moom mooy sa notaay.” Génèse 3:16.

Fukki buur ñi am nañu benn xel ak benn xol.

“Peeñu Yàlla 17:13–14 ñu waxee. «Ñii am nañu benn xel.» Dina am benn booloo bu àddina sépp, benn jàmm ju mag, benn mbootaayu dooley Seytaane. «Te dinañu jox rab bi seen kàttan ak seen doole.» Noonu la feeñee meneen doole bu ñaaw te di sonal nit, buy jëfandikoo ci bàyyi-saas ci yoonu diine, ak sañ-sañu jamoo Yàlla ni ko xel mu sell digle, ni ko paapaawe feeñaloon ci jamono ju weesu ji, ba mu doon fitnaal ñiy ñeme a bañ a sàmm andandoo ak xew-xewu diine ak aaday Romanism.”

“Ci xeex bu mujj yi, ci xare bi ñuy xeex, mënna am benn booloo buy doon juum ci askanu Yàlla, boole na ñépp doole yu bon yu seedee wone ne dañu dëdduoon sàmm njubteefu yoonu Yexowa. Ci xare boobu, bésu noflaay bu ndigalu ñeenteel bi mooy nekk poñ bi gën a am solo; ndaxte ci ndigalu bésu noflaay bi, Ki bind Yoon wi, mi màgg mi, xamle na boppam ne mooy Ki bind asamaan yi ak suuf si.” The Seventh-day Adventist Bible Commentary, 983.

Fukki buur yi, seen kilifa mooy Acab, walla Erodd, Salome, doom ju jigéen jiiru Herodias, na leen nax. Mbooloom Xeetu Réew yi, mi ci yoonu alxamesu dund gi Salome nax, di diiné ju dul dëgg ju Protestantisma buy dellu gannaaw, te moo woon buur gu juróom-benniy ñaari ci waxu Yàlla gu jëm ci wax ju ñëw, dafay jël nguurug fukki buur yi, ñoom ñépp a dëggoo joxe genn xaaj bu ñaari ci seen nguur diiné Katolisism bi. Seen dogal boobu, ñépp a bokk ci ko, ndaxte buur yépp Salome na leen nax ak feccam bu di nax. Ñoom dëggoo teg seen kàttan gu booloo ci liggéeyu rey ñi Yaxya mi Sóobkat di leen tekki.

Rab wu bon wiy mooy buur bu njëkk (doom-ji Yeesebeel). Yeesebeel moo joxoon ay ndigal doomam ngir mu tàmbali jokkoo bu njaalookat te bokk-deret ak Erod ak yeneen buur yi, ndaxte mooy ndeyu jigéen ñi di njaaloo. Moo di saxkat doomam boppam. Erod, Axaab ak Mbootaay Xeeti Àddina bi, yonent bu dëggul bi moo leen nax, te mooy Etazini. Etazini dafa bàyyi nekk bennoo bu juroomeel bi ba yonent Baal yi reye, te ci saa si yonent Ashtarot yi (Salome) nekk daldi doon kàttan gu yor nguur gi ci bennoo bu juróom-ñaareel bi, nde dafa faatali ci àddina si li mu doon a def ci Etazini rekk.

Rab wi mooy buur yi nekk ci mbokk ak doom jigéen jaaykat ba, te jigéen jaaykat bi mooy jigéen ji nguuru ci kaw rab wi. Yeesu dafa melal mujjug lu ak njálbéenu lu. Ni melokaanu juróom-ñett fukki nguur yi ci Revelesón saar 17 ubbee woon juróom-ñett fukki nguur yi ci Danyeel saar 2, noonu it rab wi ak jigéen ji war ci kawam di ubbi beneen dëgggu waxu yonent buy sukkandiku ci ne njëkk mi dafay teewal mujj mi.

Apokalips saar fukk ak juróom-ñaareel mooy waxtaan bu mujj ci nguuru yi ci kàddu waxu Yàlla ci Biibël, te moo tax Daniyeel saar ñaar, mi di njélbéen njukk ci nguuru yi ci waxu Yàlla ci Biibël, ci soxlawu waxu yonent bi war na itam a tegtal juróom-ñaareelu nguuru yi, te ci ñoom ñettelu nguuru ga bokkoon na ci juróom-ñaar ya. Noonu itam, àtteg jigéen ja ak rab ba mu war ci kawam ci saar fukk ak juróom-ñaareel, war nañu koo tegtal ci njélbéenu àtteg ndumba ji ci atum 1798.

Malaaka mi xamal Yowaana ci ubbi ga ci sarax-fukki ak juróom-ñaareel bi ne, mooy won ko mbugalu jigéen ju ndawul jooyu ji ak rab wi mu war. Yoon wi njëkk bi ñu mbugale jigéen jooju, degg-degg am na njàngum bu jub ci moom ni mooy atum 1798, ba fa papaat bi jële gaaw-gu réy ga tax mu bëgg a dee, te jamonoy mujj gi agsi. Waaye bu “jamonoy mujj” feeñee ci jaar-jaaru waxu yonent, saa yu nekk am na ñaari tandaay-yoon yu nit ñuy misaal. Juddug Aaróon ak doomu ndeyam Muuse moo doon jamonoy mujj ci jaar-jaaru boobu. Ñaari tandaay-yoon yooyu doon nañu misaal juddug Yowaana Miy Sòob, te juróom-benn weer ginnaaw loolu juddug mbokk-am Yeesu, noonu ñuy màndargaal jamonoy mujj ci jaar-jaaru boobu. Ci mujjug njaamug juróom-ñaar fukk at yi, gi misaal jamonoy mujj ci 1798, Dariyus ak doomam-bokk Kirus ñoo di ñaari tandaay-yooni jamonoy mujj. Booloo ak booloo, ñoo di misaal Reagan ak Bush bu njëkk bi, ci jamonoy mujj ci 1989.

1798, mooy jamono mujje ga, ba téereb Daniel ubbeeku woon ci taarixu Millerite, mu mel ni mu xamle dee gu yonent bi ci mbirum politig bu rab wi bu Katolisism. Jeneraalu Napoléon, Berthier, dugg ba ci Vatican, jàppale baab bi, te mu jeexal sañ-sañu politig bu rab wi bu Katolisism. Benn at gannaaw, ci 1799, jigéen ja daan war rab woowu lu jaar ci xarnuy jamono, te baab bi di ko tegtal, dee na ci njaam. Àtteb ndumbal gi dafay boole àtteb rab bi mu doon jëfandikoo ngir nguural xeeti àddina. Peeñu-Yàlla sarax 17 dafay xamle àtteb rab bi, te itam ndumbal gi buy nguuru te war rab bi.

“Adina siiw ak xare ak xuloo ak yuumaloo. Waaye ci suuf benn bopp—dooley pap bi—xeet yi dinañu booloo ngir jàppale Yàlla ci nit ki di seedeem yi.” Testimonies, volume 7, 182.

Bopp bu juróom-ñaar ba, maanaam mi bokk ci juróom-ñaari bi, mooy dooleb pap bi buy nguuru ci kaw rab wi ñu sos ak fukki buur yi, te ñoom doom ju jigéen ju njaaloo ji mooy leen di yore, moom ji waroon ci kaw rab wi. Yëf yi bokk ci nguur gu juróom-ñett ba, maanaam mi bokk ci juróom-ñaari bi, war nañu a feeñ ci juróom-ñett te mujj gi ci president yi, mi bokk ci juróom-ñaari president yi, bu nataalu rab wi sosoo ci biir Mbirum Amerik. Booloom bakkani réer yi ci Réewub Réewkat ak Prostantaas war na am ab “bopp” buy nguuru ci kaw nataalu rab wi, te kilifa googu dina nekk ab diktaatër bu ëpp solo.

Dina nu jarinu ci ginnaaw bi ci waxtaan bii di ñëw.

Wóy wàlla ab Sabuur bu Asaf. Yàlla, bul noppi; bul ne tekk sa jàmm, te bul ne noppi, Yàlla. Ndax xoolal, say noon dañuy riibaan; ñi la bañ dañu yékkati seen bopp. Dañu fexe pexe yu sutura ci sa nit ñi, te dañuy gëstu mbootaay ci ñi nga nëbb. Dañu wax ne: “Ñëwleen, na nu leen dagge ba duñuati xeet, ngir turu Israayilati baña fàttaliku.” Ndaxte dañu gëstuandoo ak benn xalaat; dañuy bëgg mbooloo ci sa kaw: kër ya Edom, ak waa Ismaayil; Moab ak Hagaaren yi; Gebal, ak Ammon, ak Amalek; Filistiin ak waa Tir; Asur itam bokk na ak ñoom; dañu dimbali doom ya Lot. Selah. Sabuur 83:1–8.